นิทาน เวตาล

เรื่องที่ 10

ต้นเรื่อง

พระวิกรมาทิตย์ได้รับปากกับโยคีชื่อ ศานติศีล ว่าจะไปนำเวตาลบนต้นอโศกให้แก่โยคีเพื่อใช้ในพิธีบูชานางทุรคา แต่มีข้อแม้ว่า ห้ามตอบคำถามเวตาล เด็ดขาด หากเผลอตอบเวตาลจะบินกลับไปที่เดิม เวตาลจึงพยายามยั่วให้ตอบอยู่เสมอโดยการเล่านิทานอุทาหรณ์ต่าง ๆ และให้พระวิกรมาทิตย์ตัดสินเรื่องราวในนิทานเหล่านั้น พระวิกรมาทิตย์ก็อดไม่ได้ที่จะตรัสวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องราวในนิทานเสมอ ผลก็คือเวตาลได้ลอยกลับไปอยู่ที่ต้นอโศก ทำให้พระวิกรมาทิตย์ต้องกลับไปจับเวตาลใหม่ทุกครั้ง เป็นเช่นนี้อยู่ถึง 9 ครั้ง

ข้าจะเล่านิทานให้ฟัง...

เรื่องย่อ

เวตาลเริ่มเล่านิทานให้ท้าววิกรมาทิตย์

กรุงธรรมปุระ มีพระราชานามว่า ท้าวมหาพล มีมเหสีทรงดงาม และพระธิดาพระองค์หนึ่ง

ต่อมา

ทหารก่อ**กบฏ**

อยู่มาวันหนึ่ง

ท้าวจันทรเสน พระราชบุตร

เข้าป่าไป **ล่าสัตว์**

โจรปล้นชิงทรัพย์

หนีเข้าไปในป่า

โดนฆ่า**ตาย**

หนีออกนอกเมือง

ใหญ่ เล็ก

เจอ**รอยเท้า**ผู้หญิง

ตกลงกันว่าหากตามพบจะแต่งงานตาม**ขนาด**ของรอยเท้า

เมื่อตามพบเจ้าของรอยเท้า จึง**แต่งงาน**ตามที่ตกลงกันไว้

ท้าวจันทรเสนและพระธิดาจะนับญาติกับลูกของพระราชบุตรและมเหสีอย่างไร

ถาม ? ยั่ว

ไม่สน ไม่ตอบ

พระวิกรมาทิตย์กุมพระสติมั่นไม่ตรัสตอบและนำตัวเวตาลให้แก่โยคีได้สำเร็จ

ข้อคิด

ความอดทนและความพยายาม, การใช้สติปัญญาในการเอาชนะศัตรู

คุณค่าด้านเนื้อหา

วัฒนธรรมและค่านิยมของคนอินเดียโบราณ

ชายที่มียศศักดิ์จะมีภรรยาได้หลายคน

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

การใช้อุปมา *"มีมเหสีซึ่งแม้มีพระราชธิดาจำเริญวัยใหญ่ก็ยังเป็นสาวงดงาม ถ้าจะเปรียบกับพระราชบุตรีก็คล้ายพี่กับน้องยิ่งกว่าแม่กับลูก"*

"หญิงที่พระราชาพบในป่ามักจะงามกว่าหญิงที่หาได้ในกรุง เหมือนดอกไม้ป่าที่งามกว่าดอกไม้ในสวน"

ผู้แต่ง

พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส.)

จุดประสงค์ในการแต่ง

เป็นการแปลนิทานมาจากฉบับของเบอร์ตัน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่แทรกสุภาษิตและคติธรรม อีกทั้งได้ศึกษาสำนวนภาษาของ น.ม.ส.

ลักษณะในการแต่ง

ร้อยแก้ว (บางเรื่องมีกาพย์กลอน และฉันท์แทรก)

Note